

Avdelningen för statistik och jämförelser
Lina Boberg

Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

2015

SO0401

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A Allmänna uppgifter	3
A.1 Ämnesområde	3
A.2 Statistikområde.....	3
A.3 SOS-klassificering	3
A.4 Statistikansvarig.....	3
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8 Gallringsföreskrifter.....	4
A.9 EU-reglering.....	4
A.10 Syfte och historik	4
A.11 Statistikanvändning.....	4
A.12 Uppläggning och genomförande.....	4
A.13 Internationell rapportering	5
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
B Kvalitetsdeklaration	5
B.0 Inledning	5

B.1 Innehåll.....	5
1.1 Statistiska målstorheter	5
1.2. Fullständighet.....	7
B.2 Tillförlitlighet.....	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Svartsbortfall.....	8
2.2.5 Bearbetning.....	8
2.2.6 Modellantaganden.....	8
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått.....	8
B.3 Aktualitet.....	8
3.1 Frekvens.....	8
3.2 Framställningstid.....	8
3.3 Punktlighet	9
B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	9
4.1 Jämförbarhet över tiden	9
4.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik	9
B.5 Tillgänglighet och förståelighet.....	9
5.1 Spridningsformer	9
5.2 Presentation.....	9
5.3 Dokumentation.....	9
5.4 Tillgång till primärmaterial.....	9
5.5 Upplysningstjänster.....	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Socialtjänst

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Stöd och service till funktionshindrade

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Postadress: 106 30 Stockholm
Besöksadress: Rålambsvägen 3
Kontaktperson: Lina Boberg
Telefon: 075-247 38 57
E-post: förnamn.efternamn@socialstyrelsen.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: MIND Research
Postadress: 192 51 Sollentuna
Besöksadress: Djupdalsvägen 7
Kontaktperson: Torbjörn Johansson
Telefon: 08 - 5000 68 05
E-post: Förnamn.efternamn@mindresearch.se

Myndighet/organisation: Action Dialog Partner AB
Postadress: 118 20 Stockholm
Besöksadress: Hornsgatan 24
Kontaktperson: Mattias Ortman
Telefon: 08-556 936 55
E-post: Förnamn.efternamn@actiondialog.com

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, vilket innebär skyldighet för kommunerna att lämna de efterfrågade uppgifterna. I förordning (2004:16) om utlämnande av uppgifter som avser stöd och service till vissa funktionshindrade och i Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:21) regleras vilka personnummerbaserade uppgifter kommunerna ska

lämna.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift).

A.9 EU-reglering

Uppgifterna är ej EU-reglerade.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av insatser som ges till personer med funktionshinder enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Statistiken är från och med år 2004 en del av Sveriges officiella statistik.

LSS trädde i kraft den 1 januari 1994 och utgör en väsentlig del av den handikappreform som riksdagen beslutade om året innan. Målsättningen med all verksamhet enligt LSS är att underlätta det dagliga livet för personer med omfattande funktionshinder och främja full delaktighet i samhällslivet. Enskilda ska ges största möjliga inflytande över hur insatserna ges. I denna rapport redovisas antal personer med insatser enligt LSS.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten. Den ger även underlag för forskning, opinionsbildning och politisk verksamhet. Statistiken används som underlag i det nationella systemet för utjämning av kostnader mellan kommuner. Statistikuppgifterna med mättag den 1 oktober 2015 utgör underlag för bidrags- och avgiftsåret 2017.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken som redovisas i denna rapport baseras på uppgifter som insamlats dels som personnummerbaserad statistik dels som mängdstatistik. I båda fallen är det totalundersökningar som har mättag den 1 oktober 2015.

Den personnummerbaserade statistiken gäller personer som hade ett eller flera verkställda beslut om insatser enligt LSS med undantag för insatsen råd och stöd. Den mängdbaserade statistiken gäller personer med beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS.

Den personnummerbaserade statistiken omfattar landets samtliga kommuner. Statistiken om råd och stöd grundar sig på uppgifter från samtliga landsting och från de kommuner som ansvarar för råd och stöd enligt LSS.

Statistiken om råd och stöd samlades in genom en elektronisk enkät av Action Dialog Partner AB. Den personnummerbaserade statistiken samlades in via en speciell webbplats som MIND Research AB lagt upp. På webbplatsen kunde varje kommun, via en säker inloggning, hämta en Excel-fil medföregående års LSS-uppgifter för sin kommun. Denna lista kunde sen användas som utgångspunkt för årets insamling. Uppgifterna skulle sen sparas på webbplatsen.

För en av insatserna, personlig assistans, kan Försäkringskassan besluta om assistansersättning för den del av assistansbehovet som överstiger 20 timmar per vecka. Insamlingen täcker inte de personer som har assistansersättning.

A.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras ej internationellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Socialstyrelsen planerar att under 2016 göra om föreskrift (2005:21) som reglerar vilka personnummerbaserade uppgifter som ska samlas in. Ändringen kommer bara att avse uppdatering från nu inaktuella hänvisningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Kvalitet i insamlingen är mycket god. En kommun saknas helt i den personnummerbaserade insamlingen.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser omfattningen av insatserna enligt LSS per kommun den 1 oktober 2015:

- antal personer med insats enligt LSS fördelade efter kön och ålder
- antal personer med respektive insats enligt LSS

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av samtliga personer i landet som den 1 oktober 2015 hade beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS eller som hade verkställda beslut om en eller flera av de övriga insatserna enligt LSS. Objekten är var och en av dessa personer som utgör populationen.

1.1.2 Variabler

Den personnummerbaserade statistiken omfattar följande variabler:

- personnummer

- personkretstillhörighet enligt LSS
- insats enligt LSS som beslutats och verkställt:
- personlig assistans enligt 9 § 2 LSS. Endast personer med insatsen personlig assistans enligt LSS redovisas i statistiken. De personer som enbart har assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken från Försäkringskassan ingår inte. Inte heller de personer där kommunen svarar ekonomiskt och/eller praktiskt för tillfälligt utökad assistans i samband med ordinarie assistents sjukdom eller annan frånvaro ingår i statistiken.
- ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS
- kontaktperson enligt 9 § 4 LSS
- avlösarservice enligt 9 § 5 LSS
- korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS
- korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS
- boende för barn eller ungdomar
 - familjehem enligt 9 § 8 LSS
 - bostad med särskild service enligt 9 § 8 LSS
- boende för vuxna
 - bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS
 - annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 9 LSS
- daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS
- vilken kommun/stadsdel som insatsen utförs och vilken som fattat beslutet
- antal beslutade timmar per månad avseende
 - personlig assistans
 - ledsagarservice
 - avlösarservice
- antal beslutade dygn per månad avseende korttidsvistelse.

Den mängdbaserade statistiken gäller personer med beslut om insatsen rådgivning och annat personligt stöd enligt 9 § 1 LSS. Här omfattas:

- antal personer med beslut om insatsen fördelade på kön, åldersklass och personkrets.

1.1.3 Statistiska mått

Personer med en eller flera insatser enligt LSS samt personer med respektive insats enligt LSS redovisas dels som antal och dels som antal i förhållande till befolkningen. Befolkningssiffrorna är de som gäller vid årets slut.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regional redovisning görs för län och kommun. En person hänförs i regional redovisning till den kommun som har fattat beslut om LSS-insatsen. Vanlig redovisningsgrund är kombinationer av ålder, kön och insats. Eftersom statistiken är totalräknad kan nedbrytning på grupper göras utan hänsyn till skattningsproblem.

1.1.5 Referenstider

Den 1 oktober 2015 samt mätningar för oktober 2007–2014.

1.2. Fullständighet

För insatsen Råd och stöd enligt LSS belyser statistiken alla beslutade insatser och inte enbart verkställda insatser.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De insamlade uppgifterna har granskats både manuellt och maskinellt. Resultaten från föregående år har utnyttjats för kvalitetskontroll. Direktkontakt har tagits med flertalet kommuner. Samtliga kommuner hade möjlighet att hämta tillbaka sina egna uppgifter för ytterligare granskning och rättning efter att MIND Research bearbetat uppgifterna. Därefter bekräftade kommunerna att de insamlade uppgifterna var riktiga. Eftersom statistiken används som underlag i det nationella systemet för utjämning av kostnader mellan kommuner har kommunerna ett särskilt intresse av att lämna korrekta uppgifter vilket påverkar kvaliteten positivt.

Följande krav har ställts på materialet i insamlingen:

- att det är ett korrekt personnummer.
- att personkrets har angetts.
- att korttidstillsyn för skolungdomar ges från och med det år personen fyller 12 år till och med det år han eller hon fyller 23 år.
- att en person endast har en boendeinsats enligt LSS.
- att samma person inte har både insatsen daglig verksamhet och insatsen korttidstillsyn för skolungdomar
- att ett och samma personnummer endast förekommer en gång per kommun.
- att varje person har minst en insats.
- att samma person inte rapporterats från flera kommuner med samma insats.
- att familjehem för barn och ungdomar ges till och med det år personen fyller 25 år.
- att bostad med särskild service för barn och ungdomar ges till och med det år personen fyller 25 år.
- att bostad med särskild service för vuxna ges från och med det år personen fyller 17 år.
- att annan särskilt anpassad bostad för vuxna ges från och med det år personen fyller 17 år.
- att daglig verksamhet är ges till personer som tillhör personkrets 1 och 2.
- att daglig verksamhet ges från och med det år ungdomen fyller 16 år.

Ej tvingande kontroller har gjorts om:

- antal timmar personlig assistans per månad var fler än 175.
- antal timmar ledsagarservice per månad var fler än 45.

- antal timmar avlösarservice per månad var fler än 45.
- antal dagar korttidsvistelse per månad var fler än 11.
- personer äldre än 70 år har insatsen daglig verksamhet.

Vid de ej tvingande kontrollerna krävs en kommentar av kommunen för att kunna lämna in uppgifterna.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Inga urval görs.

2.2.2 Ramtäckning

Inga täckningsproblem finns.

2.2.3 Mätning

Med mätfel avses fel som kan ha uppstått genom att frågan missuppfattats av den svarande. Mätfelens omfattning är okänd. Exempel på mätfel kan vara att man angett volymmått i antal timmar per vecka istället för per månad som efterfrågat.

2.2.4 Svartsbortfall

Lidingö kommun har inte lämnat in uppgifter till den personnummerbaserade statistiken. Vid summeringen för Stockholms län och riket användes föregående års värde för Lidingö.

2.2.5 Bearbetning

Det inkomna registret har bearbetats av Socialstyrelsen genom olika numeriska kontroller, beräkningar och slutligen framtagande av resultattabeller. Resultattablerna har kontrollerats utifrån en uppsättning kvalitetskontroller. Ingen osäkerhet bör ha tillförts genom bearbetningen.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått tas fram.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistiken samlas in en gång per år. Den officiella statistiken för referensåret publiceras en gång per år.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är fem månader räknat från mätperiodens slut till publice-

ring.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Fram till och med år 1998 insamlades alla uppgifter om LSS-insatser in som mängduppgifter. Från och med år 1999 har statistiken över LSS-insatser, bortsett från insatsen råd och stöd, samlats in på personnummernivå. Den personnummerbaserade statistiken baseras på beslutade och verkställda insatser. Följande förändringar i statistiken har skett som påverkar jämförelser över tid:

- Uppgift om personkrets och uppgift om boendekommun för personer som har boende enligt LSS samlades inte in till statistiken för år 2006.
- Uppgift om antal timmar per månad för personlig assistans, ledsagarservice och avlösarservice i hemmet samt antal dygn per månad för korttidsvistelse utanför det egna hemmet har samlats in sen år 2007.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

I rapporten jämförs kommuner och län samt kön, ålder och personkrets. Det förekommer inga svårigheter i jämförbarheten mellan dessa grupper.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Sambearbetningar har gjorts med Statistiska Centralbyråns befolkningsstatistik.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i rapport på Socialstyrelsens webbplats.

5.2 Presentation

Rapporten består av tabeller i Excel samt ett faktablad med sammanfattande resultatbeskrivning.

5.3 Dokumentation

Undersökningarna finns dokumenterad hos statistikproducenterna och Socialstyrelsen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på beståndsregistret kan utföras. Uppgifterna i registret är sekretesskyddade enligt lag. Tillgång till registerdata kan dock erhållas efter

särskild prövning hos Socialstyrelsen. Då uppgifter samlas in på aggregerad nivå är dock redovisningsmöjligheterna begränsade.

5.5 Upplýsningstjänster

Lina Boberg, Avdelningen för statistik och jämförelser, Socialstyrelsen